

Harri Hietala: Suorien investointien verorasituksen mittaaminen efektiivisellä keskimääräisellä veroasteella.

Tiivistelmä: Tutkimuksessa esitellään suorien investointien verorasituksen mittaamista sekä tehdään katsaus eteenpäin katsovien (tulevaisuutta tarkastelevien) efektiivisten veroasteiden kehitykseen ja tärkeimpiin näiden mittareiden avulla tehtyihin tutkimuksiin. Varsinaisesti työssä keskitytään efektiiviseen keskimääräiseen veroasteeseen johtamalla tämä – pääomakustannuksen ja efektiivisen rajaveroasteen ohella – muutamia pieniä laajennuksia sisältäen ja tarkastelemalla tämän käyttäytymistä eri veroparametrien suhteen. Efektiivinen keskimääräinen veroaste sopii efektiivistä rajaveroastetta paremmin tarkastelemaan uusien, yli marginaalisen investoinnin tuottovaatimuksen tuottavien, investointiyksiköiden verorasitusta. Myös tulo- ja velkarahoituksessa myyntivoittojen henkilöveroasteella on – positiivisen vaikutuksen ohella – negatiivinen vaikutus sekä osinkotulon henkilöveroasteella positiivinen ja kahdenkertaisen verotuksen hyvitysasteella negatiivinen vaikutus efektiiviseen keskimääräiseen veroasteeseen. Tätä selittää se, että viimeisen investointiyksikön tuottaessa taloudellista ylijäämää ja voitonjaon tapahtuessa osinkoina osakkeenomistajan kannalta on merkitystä osinkojen ja vaihtoehtoisen, myyntivoittoina tapahtuvan, voitonjaon verorasituksella kaikissa rahoitusmuodoissa. Tutkimuksen empiirisessä osassa lasketaan 20 maan vuodet 1981-2001 käsittävästä aineistosta efektiivisiä veroasteita. Lisäksi vuodesta 1991 alkaen otetaan mukaan viisi Itä-Euroopan maata. Verotuksen efektiivinen taso on laskenut ja vieläpä voimakkaammin pienissä maissa. Pääoman tuonti- ja vientineutraalisuus näyttää lisääntyneen. Eri rahoitusmuotojen ja investointikohteiden neutraalissa verokohtelussa sekä pääoman tuonti- ja vientineutraalisuudessa on kuitenkin parannettavaa kaikissa maissa. Suomi on varsin kilpailukykyinen efektiiviseltä verotasoltaan ja verotuksen neutraalisuuden suhteen keskimääräistä tasoa.

Asiasanat: verotus, suorat investoinnit, mittaus, yhtiöt, osakkaat